

زیستگاه رویایی دایناسورهای کوچک خلیج فارس کجاست؟

سوسمار خاردمِ مصری، یکی از خزندگان بزرگ و سنگین وزن در خطر انقراض است که به تعداد فراوان در جزیره هنگام در کنار آب های فیروزه ای خلیج فارس مشاهده می شود، این خزنده در اعماق شن های روان این جزیره دست نخورده و رویایی زندگی، حرکت و تغذیه می کند و طول گونه نر آن به ۷۶ سانتی متر می رسد.

به گزارش خاردمِ سراسر آمد، جزیره «هنگام» از جزایر بسیار مهم خلیج فارس است که در گذشته به آن «هبنام» یا «هنبام» نیز می گفتند. این جزیره، آنسان که پیداست از زمان های قدیم محل توقف کشتی ها برای برداشتن آب و آذوقه بوده و به همین دلیل می گویند اطلاق واژه هنگام بر این جزیره در واقع به معنی آمدن به هنگام و به موقع برای برداشتن آب و غذا سایر مایحتاج بوده است. همچنین در شهرستان میناب استان هرمزگان هم دوازده ساعت آب را یک هنگام می نامند.

نابیر گزارش ایرنا، جزیره هنگام، بعد از جزایر هرمز، خارک و قشم همواره مورد توجه استعمارگران بوده است در کتاب «کلید خلیج فارس» نوشته قصدر می خوانیم بعضی از سلاطین جنگجو و فاتح آشور در کتیبه هایشان تسخیر سواحل و جزایر خلیج فارس به دست قبیله ی ها را حک کرده اند و از این رو، معلوم می شود که از روزگار سابق در خلیج فارس تمدنی وجود داشته است و شاید بعضی از این ملل در بنیادین تمدن شرکت داشته اند.

انگلیسی ها، در زمان حکومت قاجار، با ساختن خانه و تاسیساتی نظیر اسکله، انبار ذغال، تلگرافخانه و نظایر آن زیرکانه در این جزیره نفوذ پیدا کردند. که امروزه دامنه آن نفوذ به طور کامل برچیده شده است.

جزیره هنگام با داشتن سواحل عمیق و مناسب برای تلنگر انداختن کشتی ها و با داشتن چاه های آب و به دلیل واقع شدن در منطقه راهبردی نظامی، دارای اهمیت بسیار زیادی است.

این جزیره زیبایی که دارای جاذبه های گردشگری منحصر به فرد به لحاظ محیط طبیعی و محیط دریایی است و به آوار یوم طبیعی در جنوب کشور مشهور است در کنار دلفین ها، پرندگان آبی، مرجان های دریایی، لاک پشت های منقار عقابی و جبره های زیبا (انواع اهری بومی شبه قاره هند و ایران) زیستگاه سوسمار خاردمِ مصری است که در اعماق شن های روان این جزیره زندگی می کند و بیشتر عصرها و شب ها که شن های روی تپه ها خنک نمی شوند به سطح شنزار می آید و البته به ندرت دیده می شود.

حضور این خزنده در جزیره هنگام دلیل روشنی است بر اینکه در دوره های گذشته زمین شناسی، قشم و هنگام به سرزمین اصلی ایران متصل بوده اند. جزیره هنگام زیستگاه رویایی دایناسورهای کوچک خلیج فارس است. سوسمار های خاردمِ مصری جزیره هنگام دارای بدنی پهن و سری گرد و پَنج و بدنی پوشیده از پولک های ریز و زبر هستند. دم آنها از سوی حلقه های پوشیده از پولک های درشت تیغ مانند تشکیل شده است. همه سوسمار های خاردمِ گیاهخوارند، چشم های آن ها دارای پلک متحرک و مردمک گرد است و گوشت آنها در میان عرب های حوزه خلیج فارس غذایی محبوب و اغیایی محسوب می شود.

تاکنون ۱۸ گونه سوسمار خاردم در جهان شناخته شده است، که سه گونه آن به نام های سوسمار های «خاردم ایرانی»، «خاردم بین النهرین» و «خاردم مصری» در بیابان ها و جزایر ایرانی خلیج فارس یافت می شود. ریز و زبر هستند. دم آنها از سوی حلقه های پوشیده از پولک های کوچک در حال انقراض برای محققان و دانشمندان زیست شناس باشد.

جزیره هنگام یکی از جزایر شهرستان قشم است که در فاصله هزار و ۳۸۹ متری جنوب شرقی جزیره قشم، ۵۲ کیلومتری جزیره لارک ۸۱ کیلومتری بندرعباس و ۷۲ کیلومتری جزیره هرمز واقع شده است.

بخش بیشتر این جزیره تپه و ماهور است و اراضی قسمت های شمالی و شمال شرقی و جنوب غربی جزیره تا اندازه ای پهن، تخت و هموار است. نیمه جنوبی جزیره هنگام پستی و بلندی و شیب ملایمی دارد. چند نقطه مرتفع نیز در بخش شمالی این جزیره است که شاخص ترین آن را می توان کوه میتر با ارتفاع ۱۰۶ متر دانست.

گروه شیلات – امیداسماعیلی –

سمینار تخصصی مدیریت پرورش ماهی در قفس با دعوت و اجرای هلدینگ فرزانه، با حمایت سازمان شیلات و با مشارکت گسترده کارشناسان و عوامل پرورش دهنده ماهی در قفس استان های پر خوردار روز یکشنبه ۱۱ تیر ماه سال جاری از ساعت ۹ تا ۱۷ در سالن هگمتانه هتل المپیک تهران برگزار شد. از محورهای کاربردی این سمینار، مدیریت پرورش ماهی در قفس، مدیریت تغذیه ماهی در قفس و مدیریت بهداشتی پرورش ماهی در قفس بود که با ارائه مباحث و مطالب آموزنده و تخصصی توسط پروفسور برجسته صنعت آبی پروری از کشور ترکیه و همچنین اساتید برجسته در پتل های تخصصی کاربردی با و جلسه پرسش و پاسخ در قفس همراه بود.

حضور بخش های مختلف تولید و پرورش ماهیان در قفس در این سمینار مایه دلگرمی است

به گزارش خبرنگار روزنامه دریایی اقتصادسراسر آمد، سید حسین حسینی، رئیس سازمان شیلات ایران در این سمینار گفت: حضور بخش های مختلف تولید و پرورش ماهیان در قفس در این سمینار مایه دلگرمی است و باید از شرکت فرزانه که علاوه بر تولید خوراک آبزیان در کشور، در حوزه تحقیق، توسعه و آموزش پرورش آبزیان در کشور فعالیت می کند، تشکر ویژه داشت.

حضور استاد برجسته از کشور همسایه و دوست ترکیه در این سمینار فرصت مغتنمی برای ماست

وی افزود: حضور استاد برجسته از کشور همسایه و دوست ترکیه در این سمینار فرصت مغتنمی برای ماست و امیدواریم حضور ایشان، فرصت تازه ای برای توسعه همکاری بین دو کشور در حوزه های فناوری و تجاری میسر کند.

وی افزود: پرورش ماهی در قفس، یکی از روش های تطبیق با اقلیم می باشد در تاب آوری تولید یا الگوی تولید که فراتر از الگوی کشت است، یکی از موضوعات مهم برای تساب آوری محصول جهت تأمین امنیت غذایی، تطبیق تولید با اقلیم است.

حرکت به سمت آبی پروری در دریا یکی از رویکردهای استراتژیک در تأمین امنیت غذایی است

رئیس سازمان شیلات ایران در ادامه اظهار کرد: با توجه به اینکه تولید پروتئین آبزیان، یکی از تولیدات کم آب بر نسبت به تولید پروتئین های دیگر است، برای کشوری مانند کشور ما که کم آب و دچار تنش آبی است، حرکت به سمت آبی پروری به ویژه آبی پروری در منابع مطمئن و پایدار مثل دریا، یکی از رویکردهای استراتژیک در تأمین امنیت

سمینار تخصصی

مدیریت پرورش ماهی در قفس

Managment of Fish Farming In Cage

برگانه های سمینار

برگزاری پتل های تخصصی کاربردی با حضور اساتید برجسته

جلسات پرسش و پاسخ با حضور کارشناسان صنعت پرورش ماهی در لنس

محور های کاربردی سمینار

مدیریت پرورش ماهی در لنس

مدیریت تغذیه ماهی در لنس

مدیریت بهداشتی پرورش ماهی در لنس

غذایی است.

حسینی ادامه داد: با توجه به عنایت پرودگار عالم برای در اختیار قرار دادن ظرفیت زیستی دریا به کشور، با شناخت دقیق آن می توانیم پایداری تولید محصول در آن را رقم بزنیم.

وی با اذعان به این موضوع که وجود ۵۸۰۰ کیلومتر سواحل – به لحاظ سواحل جزایر – در کشور، فرصتی کم نظیری را برای کشور برای تولید و پرورش آبزیان ایجاد کرده اضافه کرد: با توجه به مطالعاتی که در این بخش انجام شده است در گام اول، ظرفیت تولید چهار و شش میلیون تنی وجود دارد و با توجه به مطالعات جدید در دست انجام و با شناخت محدوده ها و مکان های استقرار قفس، امکان تولید آن افزایش چشمگیر خواهد یافت و هدفگذاری برای تولید پرورش ماهیان در قفس برای برنامه هفتم توسعه کشور، نزدیک به ۷۰۰ هزار تن می باشد که ۳۱۷ هزار تن آن در آب های جنوب و ۱۶۳ هزار تن در آب های شمال و ۲۰۰ هزار تن در آب های داخلی برنامه ریزی شده است.

قفس فقط به عنوان یک ابزار است و پرورش آبزیان دریایی هدف می باشد. پرورش آبزیان می تواند در قفس، کرانه و ... باشد؛ در هر جایی که وابستگی آن به زولات جوی و یا آب های شیرین حداقل باشد.

رئیس سازمان شیلات ایران با بیان این که در دنیا به دنبال ماهیگیری عمیق هستند و ما به دنبال افزایش بهره وری در واحد سطح و تولید بهینه در آب های کشور، از جمله آب های شور هستیم گفت: وقتی پرورش میگو در کشور شروع شد در گونه میگو و اصلاح ژنتیکی آن مسأله داشتیم، ولی به همت تولیدکنندگان و آبی پروران، در سال گذشته حدود ۵۱ میلیارد میگو در کشور تولید شده است.

حسینی با اشاره به اینکه پرورش در قفس یک صنعت نوپایی است. مطالعه تکنولوژی های استقرار در دریا و سایت های پشتیبان ۱۲ هزار هکتاری آن انجام شده است. افزود: زیرساخت های نرم افزاری از جمله بیمه، تسهیل در صدور مجوزها با همکاری هیأت مقررات زدایی و تسهیلات ارزان قیمت و ... فراهم شده است.

وی اظهار داشت: یکی از موضوعات جدی در زمینه پرورش آبزیان، به کارگیری تجربه، تخصص، آموزش و ترویج است. بسیاری از افراد علاقمند به سرمایه گذاری در این حوزه هستند، ولی شناخت کافی از این صنعت ندارند. هرچند شناخت برخی از بخش های این صنعت زمان بر است که محققین ما در حال تحقیقات بر روی این مباحث می باشند؛ در مباحثی مانند بیوتکنولوژی تکثیر گونه های با قابلیت پرورش و اقتصادی بودن، گام های مؤثری برداشته شد؛ ولی همین یافته های ما به خوبی آموزش داده نشده است.

رییس سازمان شیلات ایران گفت: ما از جمله کشورهایی هستیم که گونه ماهیان ما تطبیق خوبی دارند و خیلی بهتر می توانیم در پرورش در قفس پروریم، با اینکه با توجه به عمر ۴۵ ساله صنعت

سازمان شیلات تمام قد به توسعه صنعت

پرورش ماهی در قفس کمک می کند

فرادانه به دنبال تثبیت صنعت پرورش ماهیان در قفس از طریق آموزش

فرادانه؛ سمینار تخصصی مدیریت پرورش ماهی در قفس را برگزار کرد

شیلات ما نسبت عمر نسبتاً طولانی صنعت شیلات دنیا، پرورش ۲۰ گونه از ۴۶۰ گونه پرورشی موجود در دنیا را انجام می دهیم. برای اینکه بخواهیم کل پتانسیل بالقوه، بالفعل شود، راه درازی در پیش است، ولی با نگاه تحولی دولت، باید سرعت انقلابی به آن ببخشیم.

دستمر یزادریس سازمان شیلات به هلدینگ برگزارکننده سمینار

با توجه به اهمیت پرورش ماهی در قفس که می تواند یک تولید به اندازه تولید موجود به ظرفیت ما اضافه کند، سمینارها، نشست ها و دوره های تخصصی بسیار می تواند تأثیر گذار باشد و به هلدینگ فرزانه به عنوان برگزارکننده سمینار جاری دست مریزاد می گویم و تأکید می کنم که سازمان شیلات تمام قد به توسعه این صنعت کمک خواهد کرد و حتی مأموریت های مشترکی را با معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری در حوزه زنجیره ارزش در قالب تفاهم نامه امضاء و صندوق نوآوری و شکوفایی انتخاب و افتتاحیه آن به زودی انجام خواهد شد که یکی از موضوعات مهم زنجیره ارزش، پرورش ماهی در قفس است.

به دنبال تثبیت صنعت پرورش ماهیان در قفس از طریق آموزش هستیم

امین مالکی مدیر داخلی هلدینگ فرزانه نیز در این سمینار گفت: قدردان حضور مهمانان گرامی دکتر مراد کریت از کشور ترکیه، مهندس جدی، مسئول پرورش در قفس شیلات ایران و همکاران ایشان، دکتر پورکاظمی و دکتر سلطانی از مشاوران شرکت فرزانه در برگزاری این سمینار هستیم. همچنین

قدردان حضور همه حاضرین و مدعوین هستیم و امیدوارم روز پرباری را در مجاورت کارشناسان نصیب ما گردد.

فرادانه به دنبال ترویج علم روز دنیا با موضوع آبی پروری در کشور است

وی با بیان این که یکی از سیاست های جدیدی که طی دو سال اخیر در شرکت فرزانه، به عنوان بزرگترین تولیدکننده خوراک آبزیان در خاورمیانه در حال پیگیری است؛ اجرای دوره های آموزشی برای بهره برداران و تولیدکنندگان آبزیان کشور است گفت: شرکت فرزانه به دنبال ترویج علم روز دنیا با موضوع آبی پروری در کشور است و بر همین اساس، سمینارهای تخصصی را با همراهی بخش خصوصی برای ترویج و آموزش برای بهره برداران علمی و تخصصی مهمی است که طی چند ماه اخیر با حضور اساتید خارجی برگزار شده است که مهم ترین آن در ماه گذشته در استان های هرمزگان و بوشهر در مورد پرورش میگو برگزار شد.

وی افزود: براساس برنامه ششم توسعه کشور تولید و پرورش ۶۰۰ هزار تن ماهی در قفس در دستور کار بوده است، ولی مقادیر تولید شده از مقادیر پیش بینی شده بسیار کمتر بوده است. شرکت فرزانه به منظور توسعه پرورش ماهیان در قفس، سعی دارد صنعت پرورش در قفس را در کشور تثبیت و نهادینه کند.

